Vímuefnaneysla unglinga sem komu á meðferðardeild Stuðla á árunum 2003-2010 (8 ára tímabil)

Upplýsingar eru fengnar úr skriflegri vímuefnakönnun sem starfsmaður á meðferðardeild Stuðla gerir með unglingi

Til að gera samaburð marktækari er upplýsingunum skipt niður á þrjú tímabil:

2003-2004 (2 ár), 2005-2007 (3 ár) og 2008-2010 (3 ár)

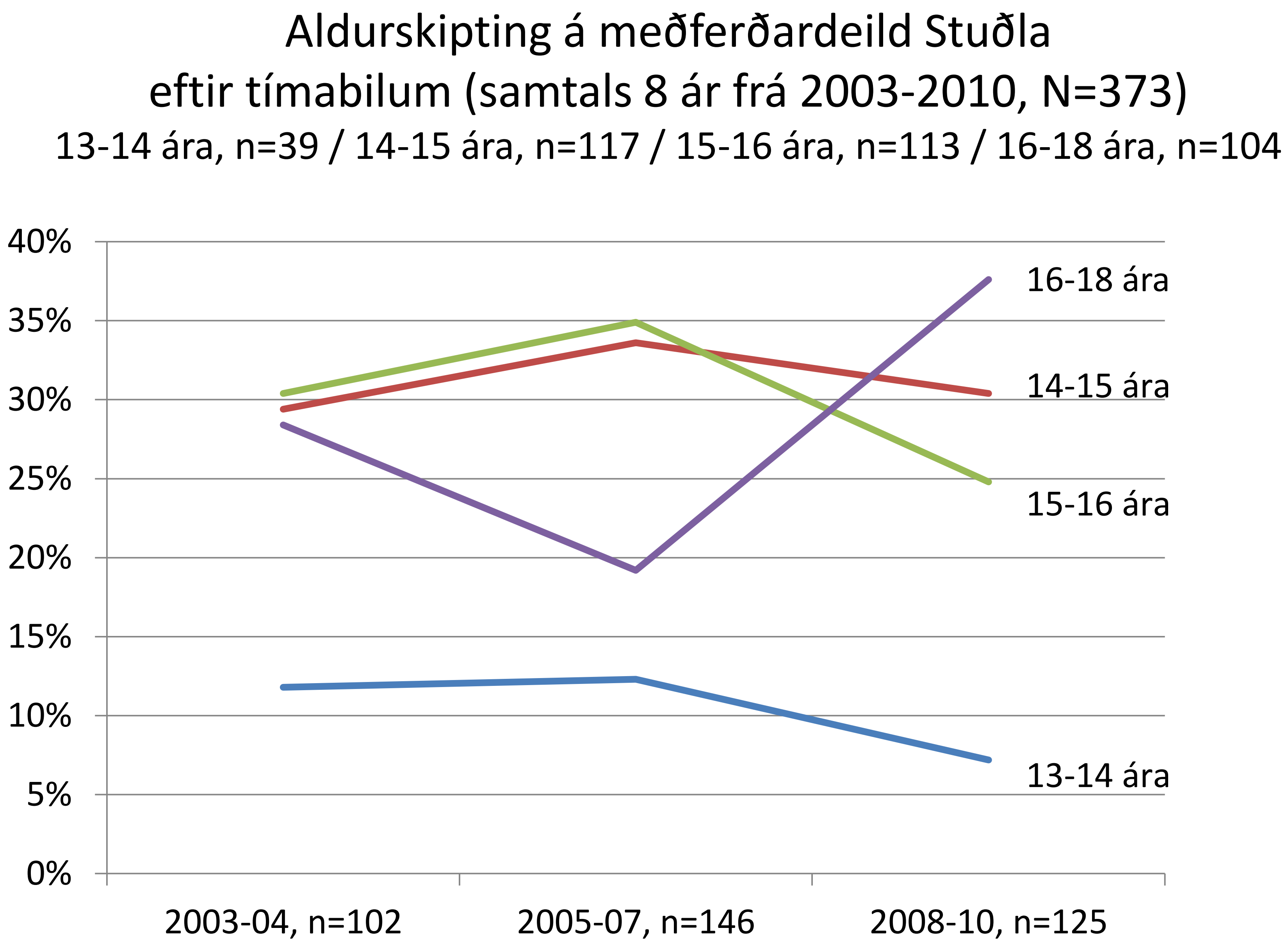
Aldurskipting á meðferðardeild Stuðla
eftir tímabilum (samtals 8 ár frá 2003-2010, N=373)
13-14 ára, n=39 / 14-15 ára, n=117 / 15-16 ára, n=113 / 16-18 ára, n=104
40%
35%
30%
25%
20%
15%
10%
5%
0%
16-18 ára
14-15 ára
15-16 ára
13-14 ára
2003-04, n=102
2005-07, n=146
2008-10, n=125

Hlutföll unglinga í meðferð á Stuðlum sem höfðu notað vímuefni **oftar en tvisvar sinnum yfir ævina**

8 ára tímabil, 2003-2010, N=373

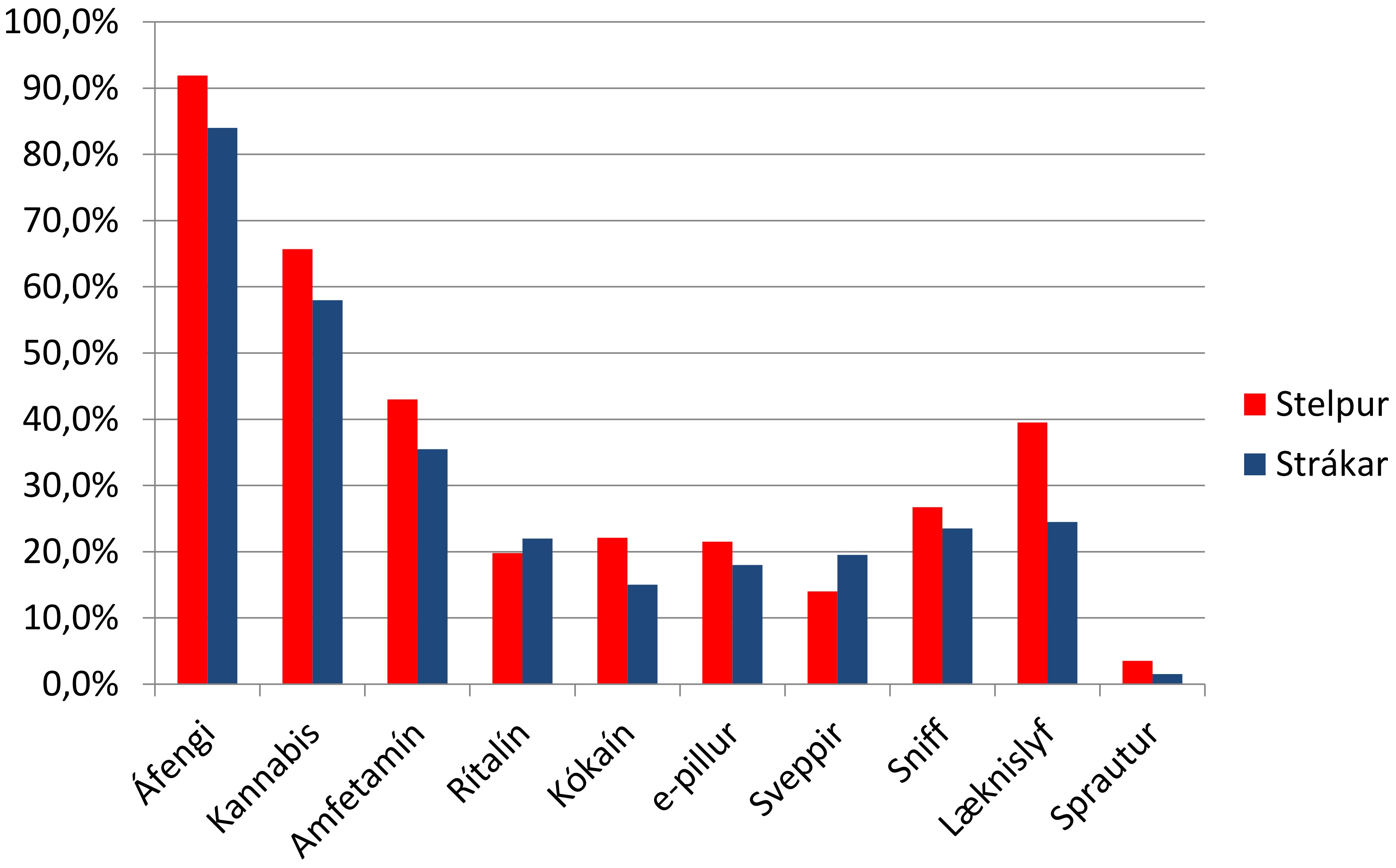

Hlutföll unglinga í meðferð á Stuðlum sem höfðu notað vímuefni **oftar en tuttugu sinnum ævina**

8 ára tímabil, 2003-2010, N=373

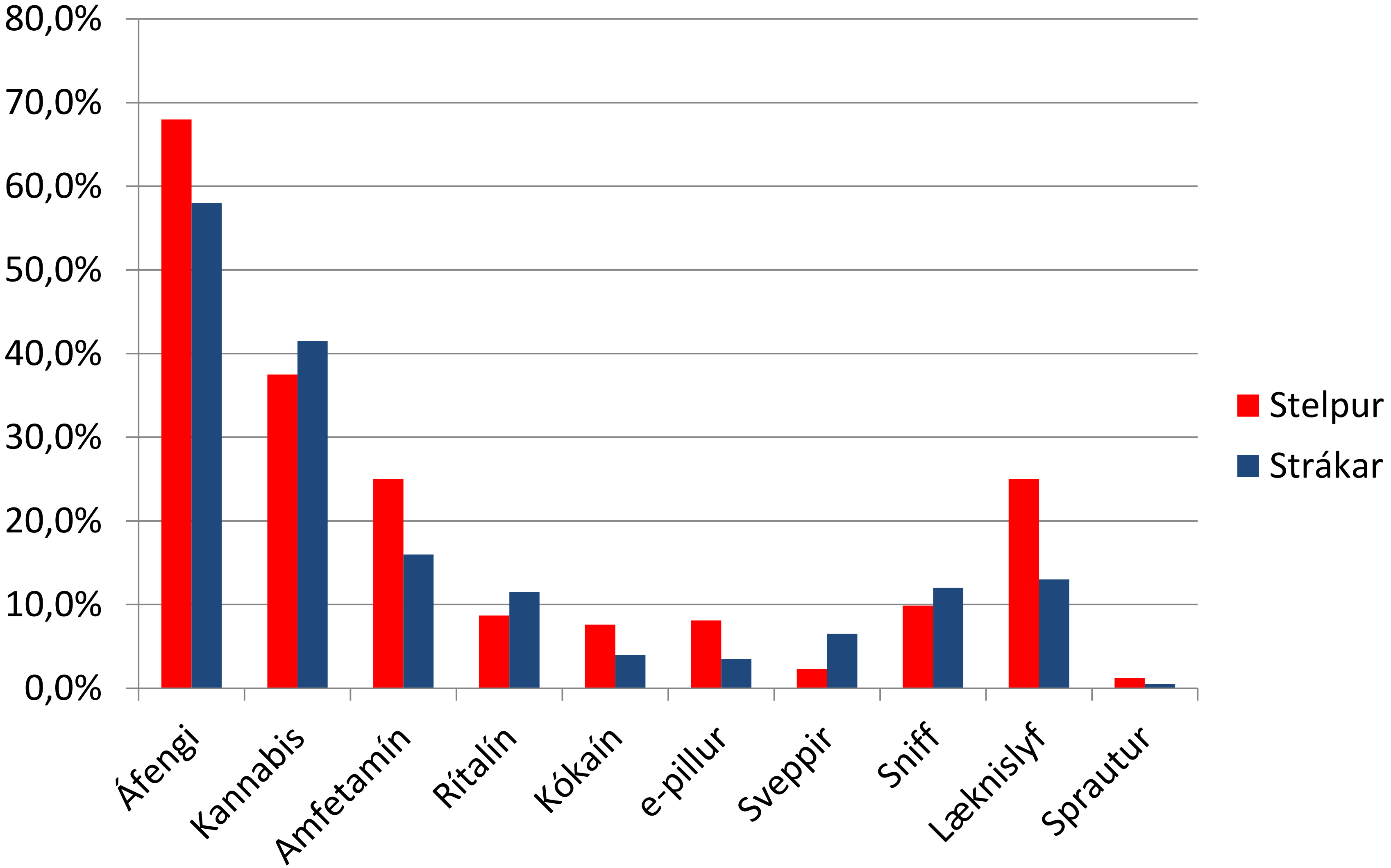

Reykir þú? (Tóbaksreykingar)

	Tímabil 1: 2003-2004		Tímabil 2: 2005-2007		Tímabil 3: 2008-2010	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Nei	11	10,8%	18	12,4%	3	2,4%
Hef prófað	3	2,9%	7	4,8%	2	1,6%
Já	88	86,3%	120	82,8%	118	95,9%
Samtals	102	100%	145	100%	123	100%

Marktækur munur er á tóbaksreykingum milli tímabila. Fjölgað hefur í þeim hópi á tímabili 3 sem segjast reykja. Hér ber að hafa í huga að á umræddu tímabili voru umtalsvert fleiri 16 og 18 ára unglingar og færri yngri unglingar til meðferðar en á fyrri tímabilum (sjá töflu um aldursskiptingu).

Stuðlar meðferðardeild: Tóbaksreykingar (Reykir þú?)

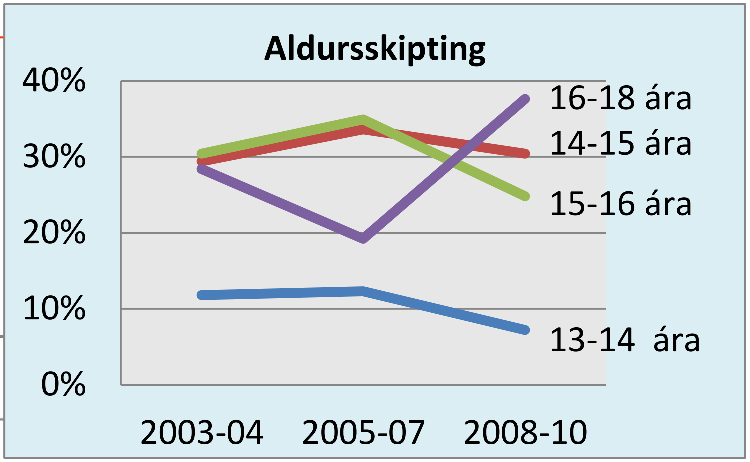

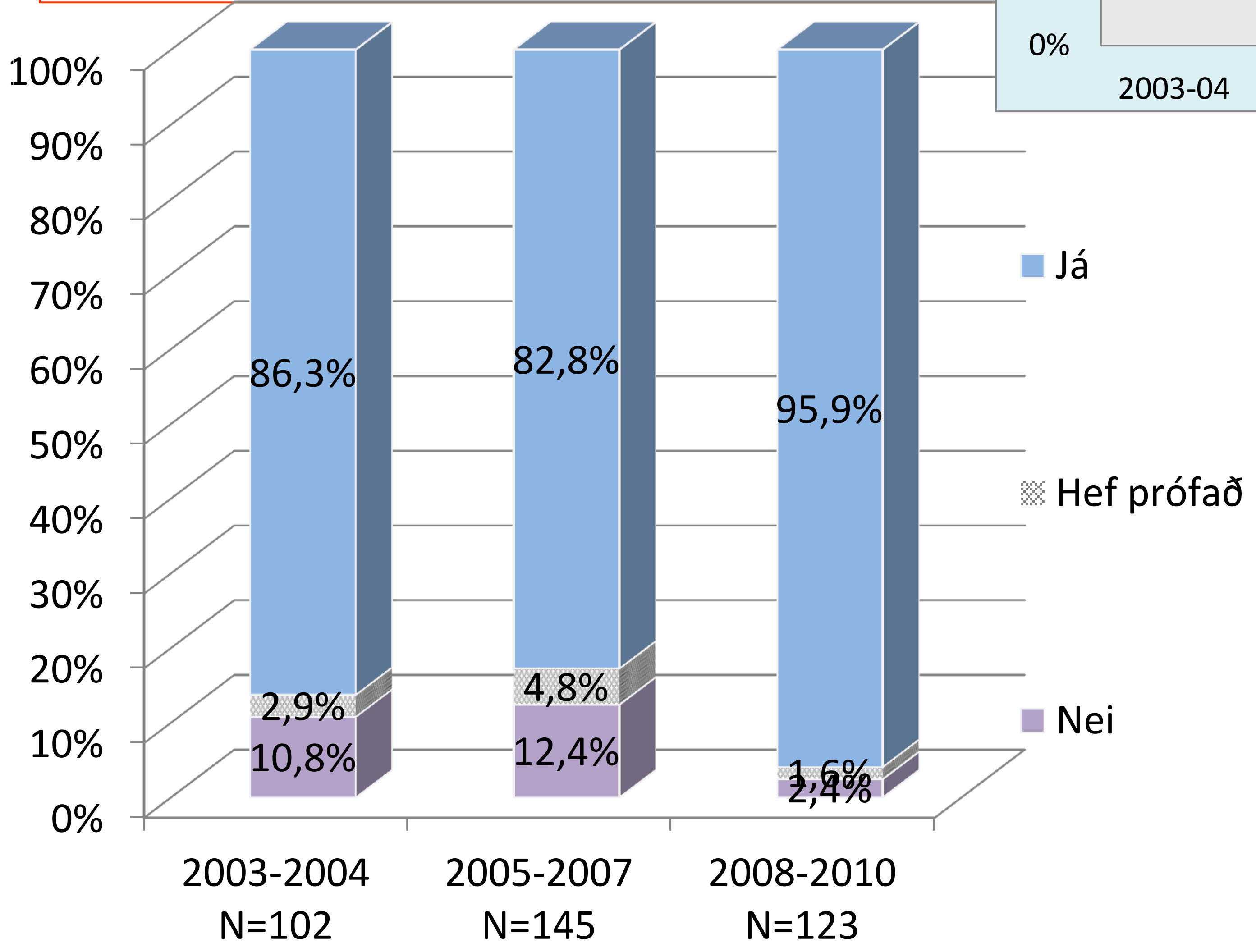

Hversu oft hefur þú drukkið áfengi yfir ævina?

	Tímabil 1: 2003-2004		Tímabil 2: 2005-2007		Tímabil 3: 2008-2010	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Aldrei	9	8,8%	10	6,8%	3	2,5%
1-2 sinnum	2	2,0%	8	5,5%	10	8,3%
3-10 sinnum	14	13,7%	13	8,9%	18	15,0%
11-20 sinnum	13	12,7%	22	15,1%	13	10,8%
Oftar en 20 sinnum	64	62,7%	93	63,7%	76	63,3%
Samtals	102	100%	146	100%	120	100%

Ekki er að sjá merki um breytingar á neyslu áfengis ef allur hópurinn er skoðaður. Hins vegar er hlutfallsleg aukning meðal 14 - 16 ára stráka en hlutfallslega almenn fækkun stúlkna sem nota áfengi oftar en 20 sinnum.

Stuðlar meðferðardeild: Hversu oft drukkið áfengi yfir ævina?

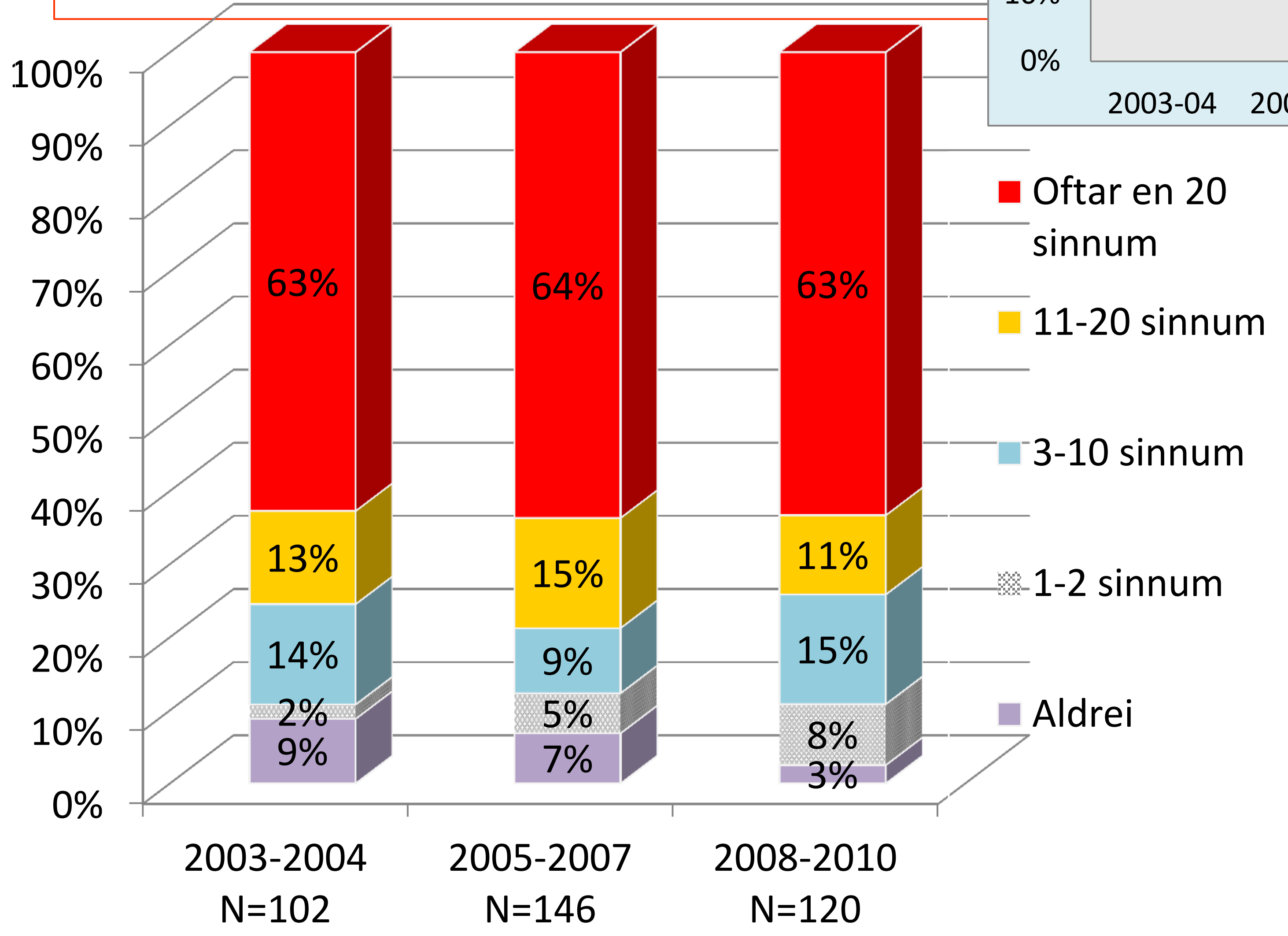

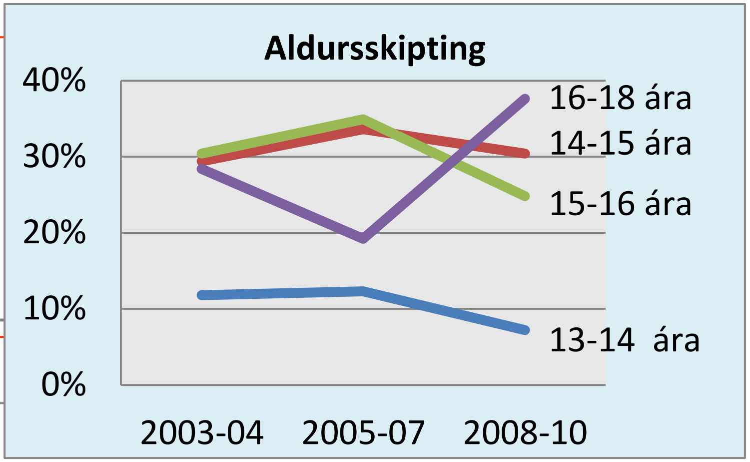

Hversu oft hefur þú reykt kannabisefni yfir ævina?

	Tímabil 1: 2003-2004		Tímabil 2: 2005-2007		Tímabil 3: 2008-2010	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Aldrei	26	25,5%	46	31,7%	34	27,9%
1-2 sinnum	13	12,7%	10	6,9%	11	9,0%
3-10 sinnum	15	14,7%	18	12,4%	16	13,1%
11-20 sinnum	13	12,7%	13	9,0%	7	5,7%
Oftar en 20 sinnum	35	34,3%	58	40,0%	54	44,3%
Samtals	102	100%	145	100%	122	100%

Ákveðnar vísbendingar koma fram um að unglingum sem segjast hafa notað kannabisefni oftar en 20 sinnum fjölgi milli tímabila. Breytingin skýrist fyrst og fremst af því að á tímabili 2 fjölgar hlutfallslega 14-15 ára strákum sem hafa notað oftar en 20 sinnum. Einnig fjölgar hlutfallslega á milli allra tímabila 16-18 ára strákum en fækkar 16-18 ára stelpum sem hafa notað oftar en 20 sinnum.

Stuðlar meðferðardeild: Hversu oft notað kannabisefni yfir ævina?

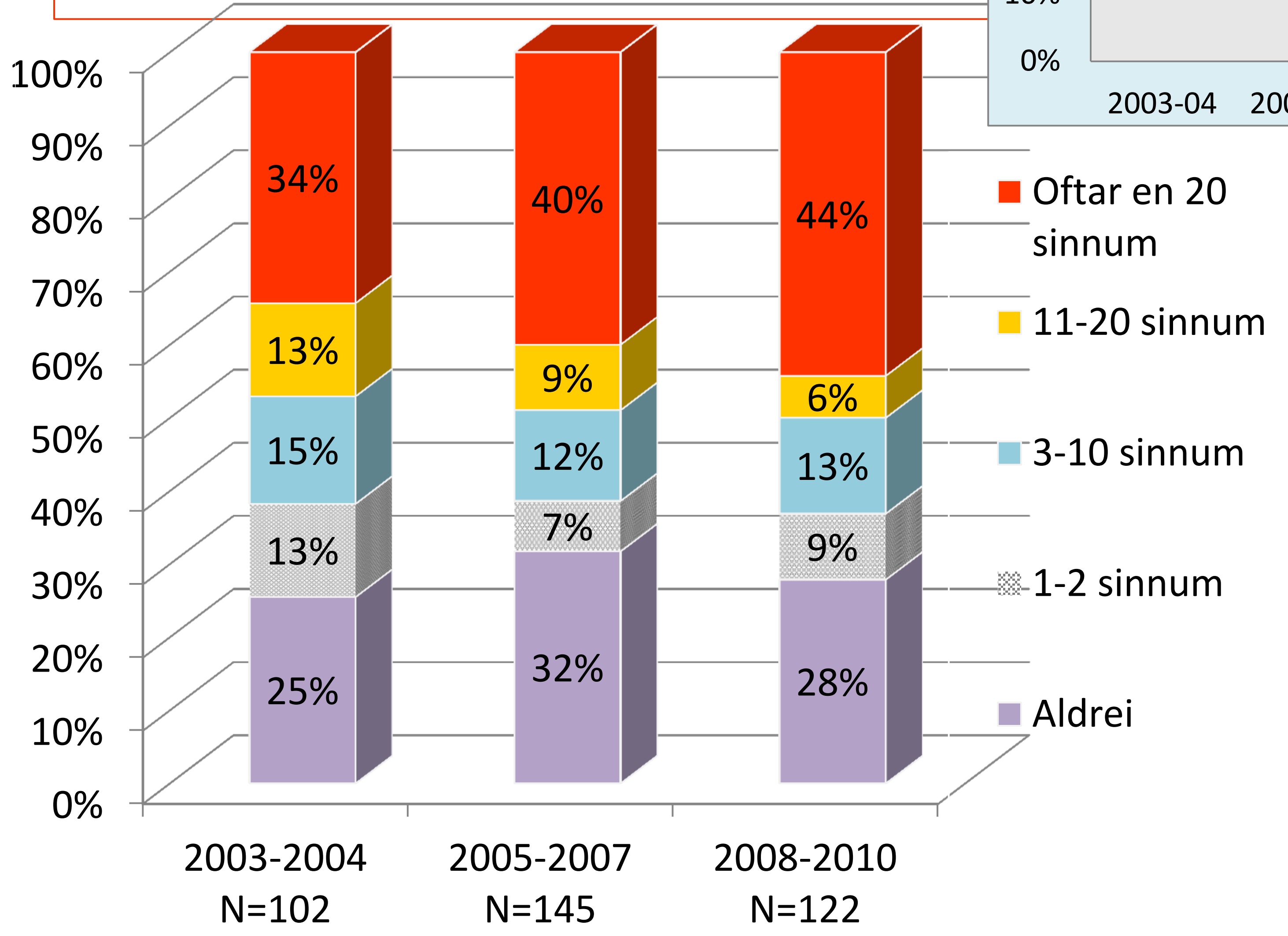

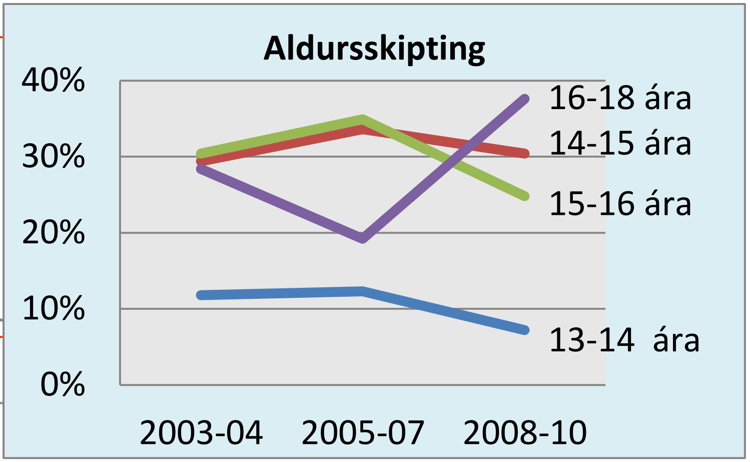

Hversu oft hefur þú notað amfetamín yfir ævina?

	Tímabil 1: 2003-2004		Tímabil 2: 2005-2007		Tímabil 3: 2008-2010	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Aldrei	56	56,0%	72	49,3%	52	43,3%
1-2 sinnum	12	12,0%	18	12,3%	11	9,2%
3-10 sinnum	13	13,0%	15	10,3%	18	15,0%
11-20 sinnum	5	5,0%	12	8,2%	7	5,8%
Oftar en 20 sinnum	14	14,0%	29	19,9%	32	26,7%
Samtals	100	100%	146	100%	120	100%

Fram kemur hlutfallsleg fjölgun milli tímabila í hópi þeirra sem hafa notað amfetamín oftar en 20 sinnum en á tímabilinu 2005-2007 var aukningin í hópnum 15-16 ára en á tímabilinu 2008-2010 í hópnum 16-18 ára. Fram kemur að þeim fjölgar hlutfallslega milli allra tímabila sem segjast hafa prófað amfetamín sem skýrist aðallega af hópnum 13-15 ára. Einungis einn 13 ára unglingur (af 38 jafnöldrum) segist hafa notað amfetamín oftar en 20 sinnum. Hlutfallslega fleiri stelpur en strákar hafa notað amfetamín oftar en 20 sinnum á öllum tímabilum.

Stuðlar meðferðardeild: Hversu oft notað amfetamín yfir ævina?

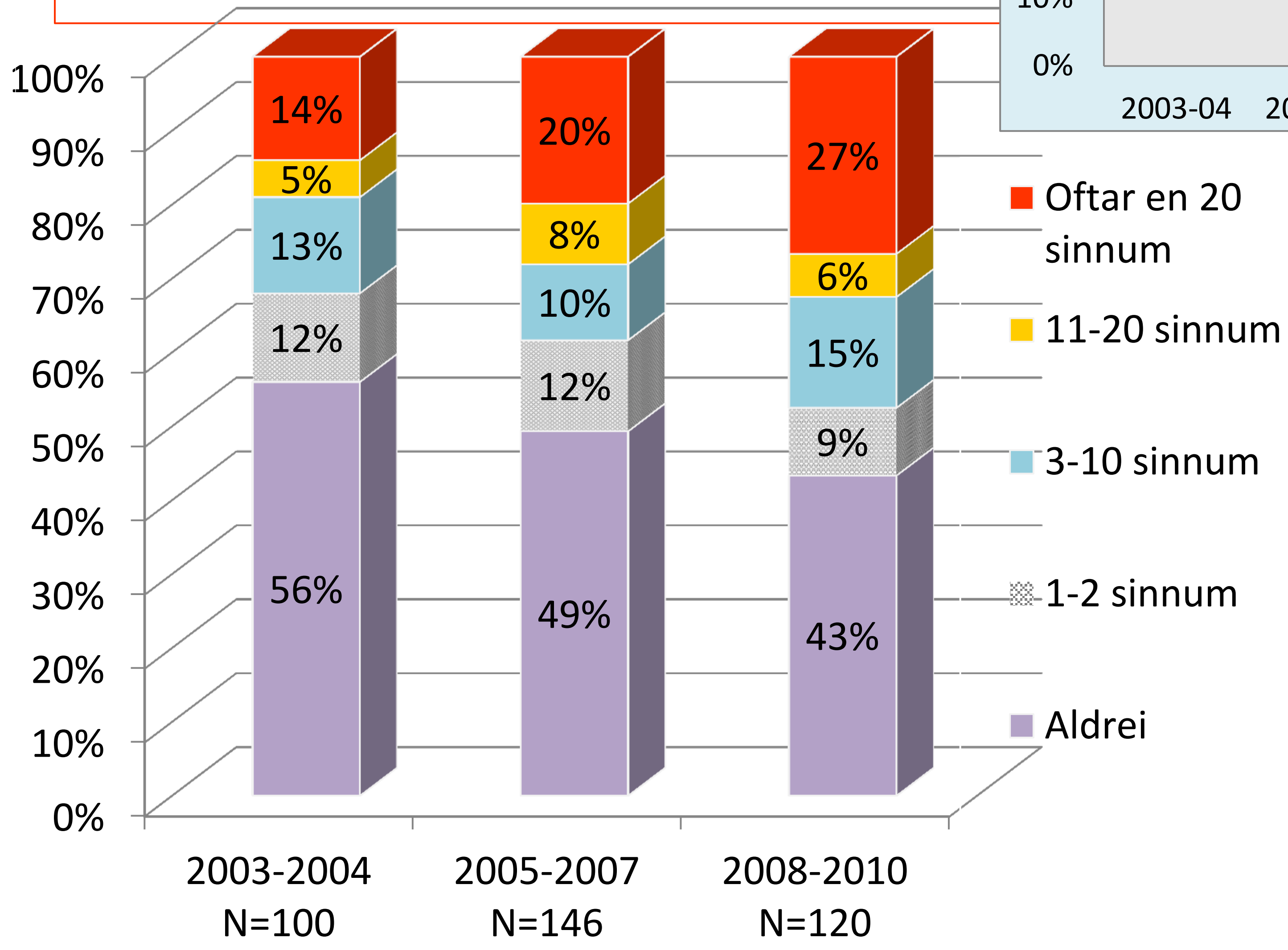

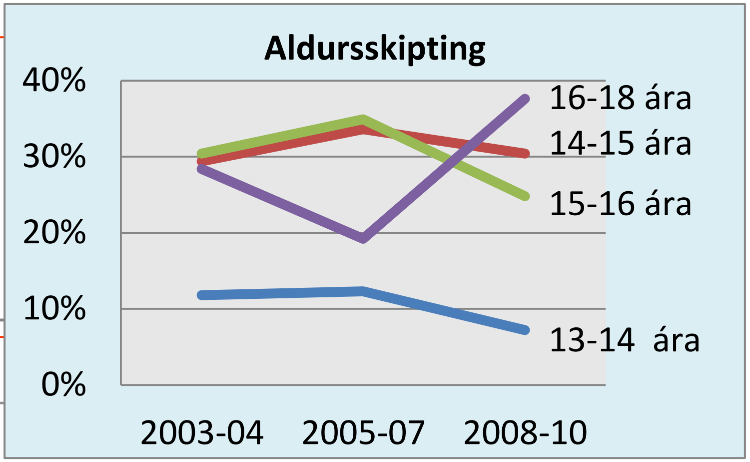

Hversu oft hefur þú notað kókaín yfir ævina?

	Tímabil 1: 2003-2004		Tímabil 2: 2005-2007		Tímabil 3: 2008-2010	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Aldrei	75	75,8%	105	72,9%	76	63,9%
1-2 sinnum	8	8,1%	15	10,4%	15	12,6%
3-10 sinnum	7	7,1%	14	9,7%	10	8,4%
11-20 sinnum	4	4,0%	6	4,2%	6	5,0%
Oftar en 20 sinnum	5	5,1%	4	2,8%	12	10,1%
Samtals	99	100%	144	100%	119	100%

Vísbendingar eru um fjölgun á tímabili 3 í hópi þeirra sem hafa notað kókaín oftar en 20 sinnum og er þar aðallega um að ræða hlutfallslega aukningu í hópi 16-18 ára. Fækkun í hópi þeirra sem hafa aldrei prófað á tímabili 3 skýrist einnig af hópnum 16-18 ára. Hlutfallslega fleiri stelpur en strákar hafa notað kókaín oftar en 20 sinnum á öllum tímabilum. Einungis einn 13 ára unglingur (af 37 jafnöldrum) segist hafa notað kókaín oftar en 20 sinnum.

Stuðlar meðferðardeild: Hversu oft notað kókaín yfir ævina?

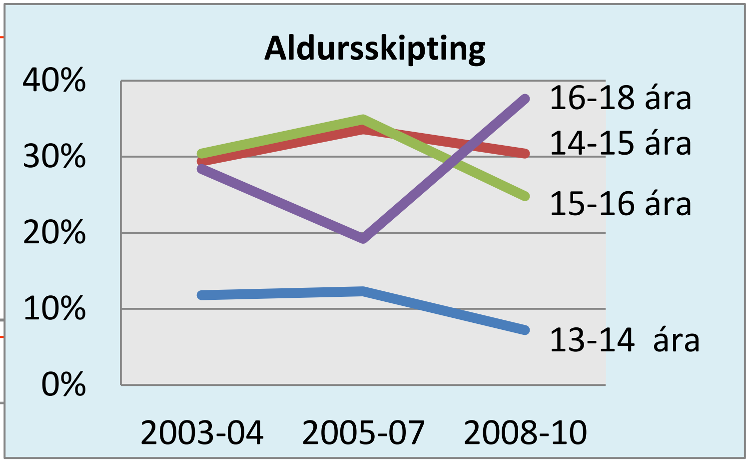

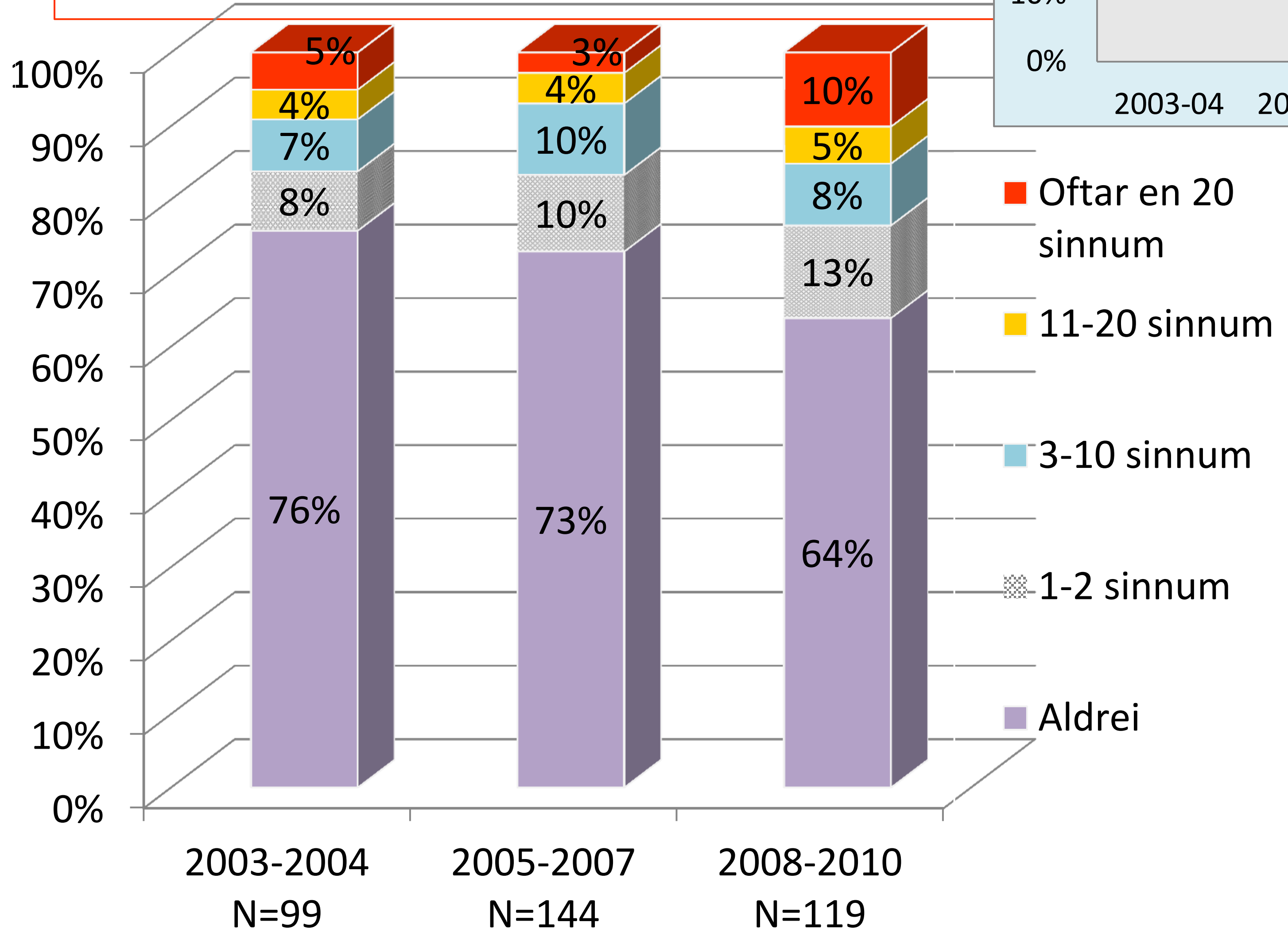

Hversu oft hefur þú misnotað Rítalín yfir ævina?

	Tímabil 1: 2003-2004		Tímabil 2: 2005-2007		Tímabil 3: 2008-2010	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Aldrei	35	60,3%	91	65,0%	79	66,4%
1-2 sinnum	7	12,1%	18	12,9%	9	7,6%
3-10 sinnum	2	3,4%	13	9,3%	10	8,4%
11-20 sinnum	2	3,4%	5	3,6%	8	6,7%
Oftar en 20 sinnum	12	20,7%	13	9,3%	13	10,9%
Samtals	58	100%	140	100%	119	100%

Dregið hefur úr misnotkun Rítalíns milli tímabila, þeim fjölgar sem aldrei hafa misnotað Rítalín og þeim fækkar hlutfallslega frá tímabili 1 til tímabils 2 sem hafa misnotað það oftar en 20 sinnum. Hlutfall þeirra sem hafa misnotað Rítalín oftar en 20 sinnum er nánast óbreytt á tímabili 3 þrátt fyrir að þá hafi fleiri 16 og 18 ára unglingar verið til meðferðar en á báðum fyrri tímabilum.

Stuðlar meðferðardeild: Hversu oft misnotað Rítalín yfir ævina?

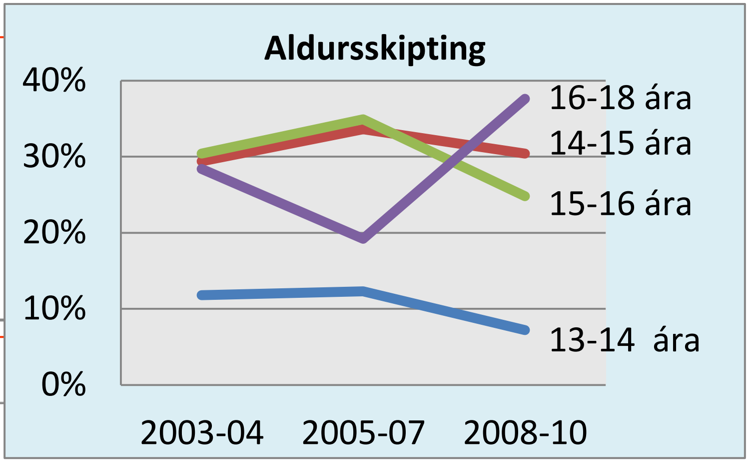

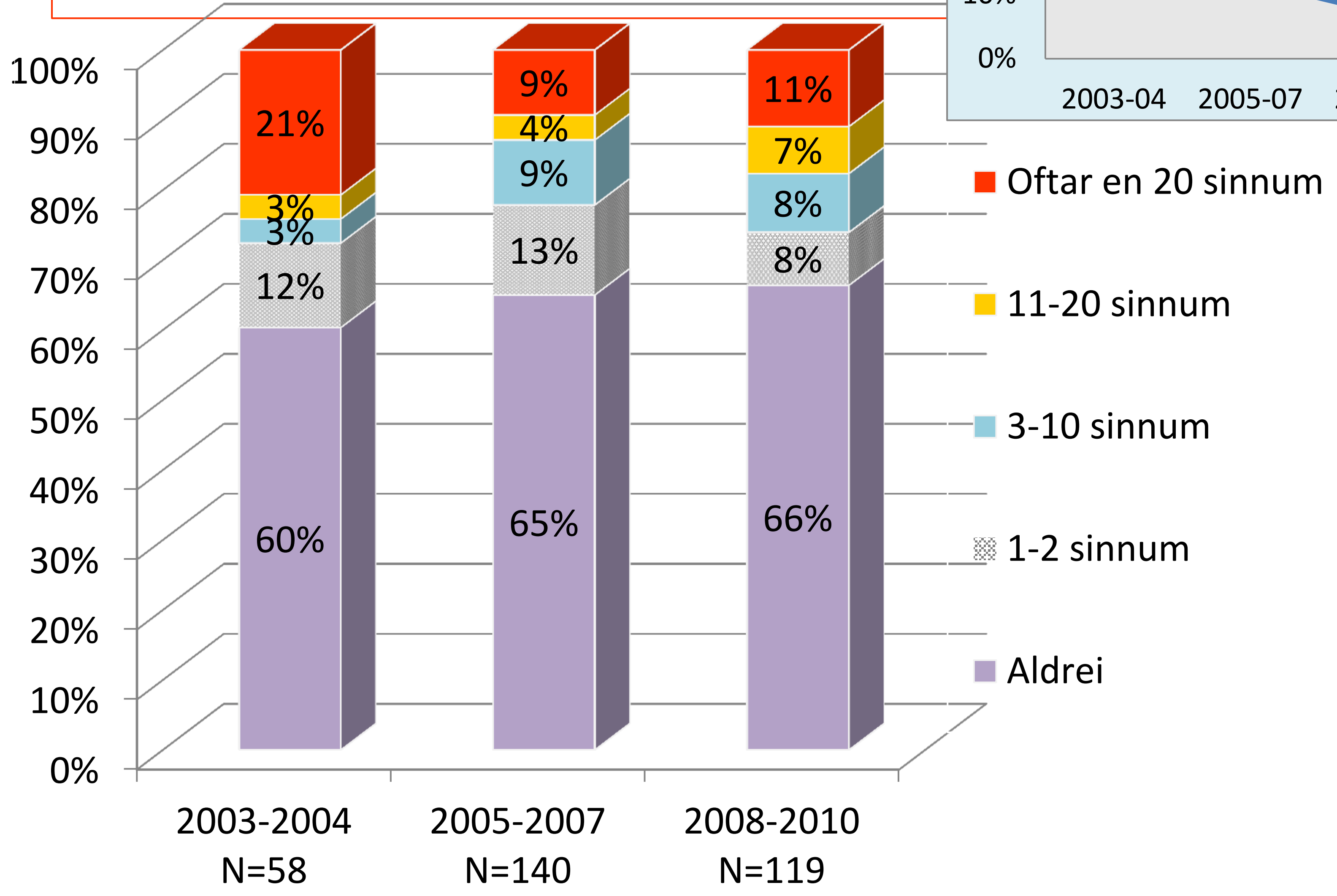

Hversu oft hefur þú notað e-pillur yfir ævina?

	Tímabil 1: 2003-2004		Tímabil 2: 2005-2007		Tímabil 3: 2008-2010	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Aldrei	70	70,0%	102	70,3%	75	64,1%
1-2 sinnum	11	11,0%	15	10,3%	16	13,7%
3-10 sinnum	12	12,0%	14	9,7%	9	7,7%
11-20 sinnum	3	3,0%	7	4,8%	7	6,0%
Oftar en 20 sinnum	4	4,0%	7	4,8%	10	8,5%
Samtals	100	100%	145	100%	117	100%

Ekki koma fram vísbendingar um breytingar á neyslu milli tímabila 1 og 2. Á tímabili 3 fjölgar lítillega í hópi þeirra sem segjast hafa prófað e-pillur og í þeim hópi sem segist hafa notað oftar en 20 sinnum er aðallega um að ræða hlutfallslega aukningu í hópi 16-18 ára. Enginn 13 ára unglingur segist hafa notað e-pillur oftar en 20 sinnum.

Stuðlar meðferðardeild: Hversu oft notað e-pillur yfir ævina?

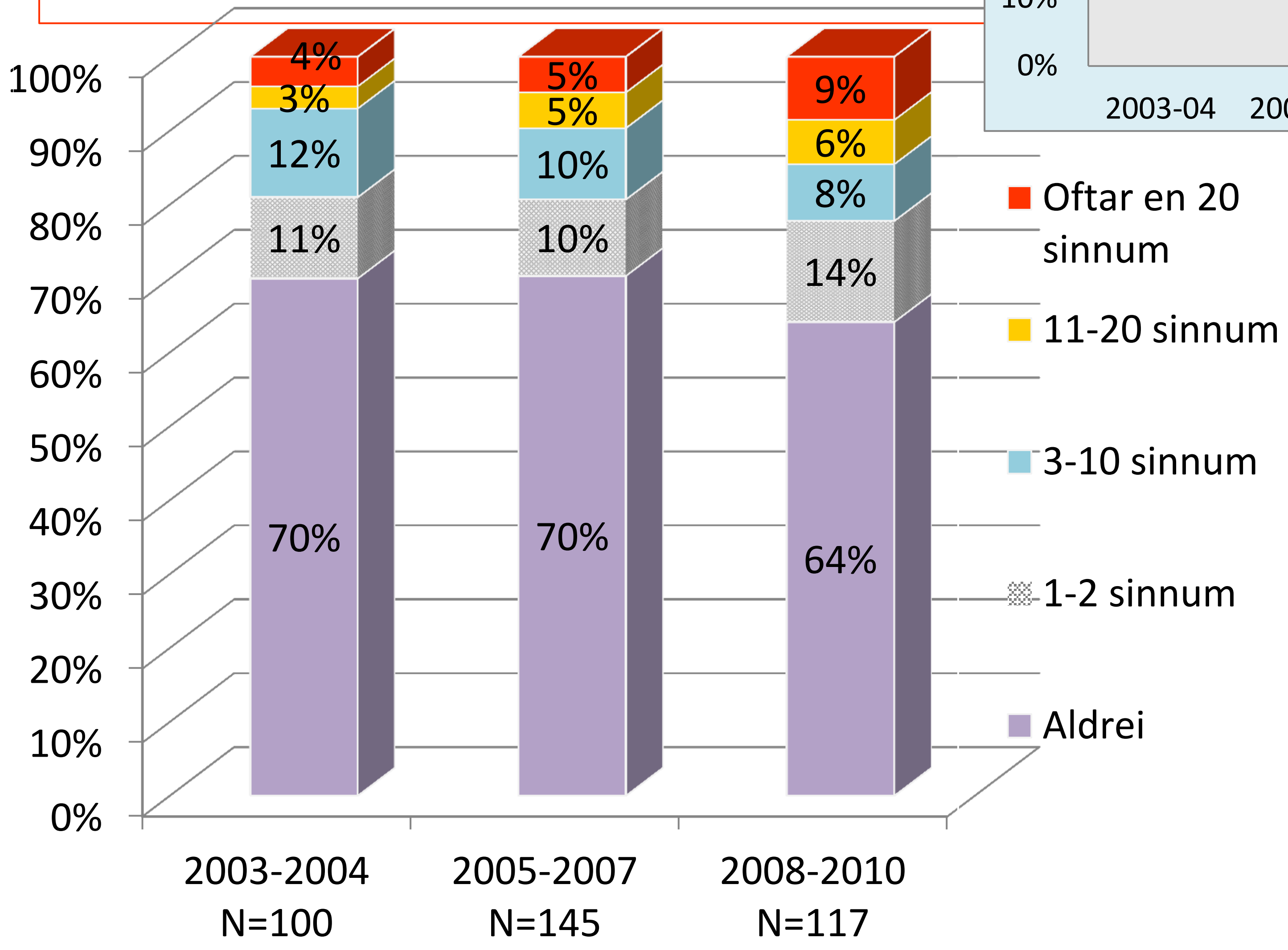

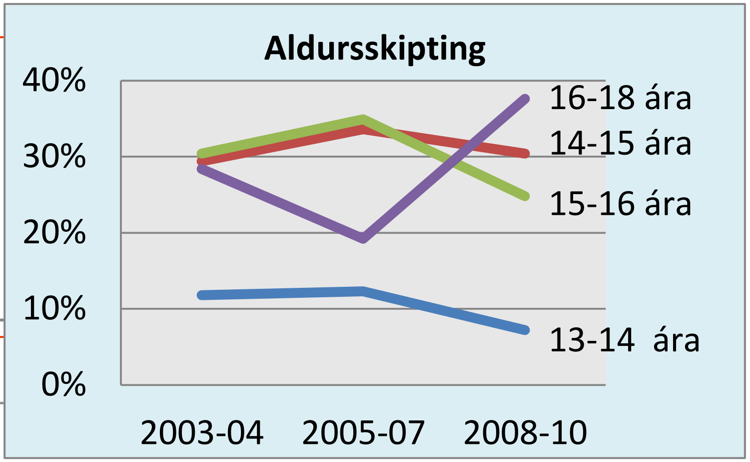

Hversu oft hefur þú notað sniffefni (gas, bensín, lím og fleira) yfir ævina?

	Tímabil 1: 2003-2004		Tímabil 2: 2005-2007		Tímabil 3: 2008-2010	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Aldrei	50	50,5%	106	74,6%	76	64,4%
1-2 sinnum	13	13,1%	7	4,9%	14	11,9%
3-10 sinnum	12	12,1%	13	9,2%	12	10,2%
11-20 sinnum	7	7,1%	6	4,2%	2	1,7%
Oftar en 20 sinnum	17	17,2%	10	7,0%	14	11,9%
Samtals	99	100%	142	100%	118	100%

Marktækur munur kemur fram á neyslumynstri milli ára (P=0,010) því á tímabili 2 fækkar þeim umtalsvert sem hafa prófað eða notað sniffefni, einkum í hópi drengja. Svo virðist sem neysla sniffefna aukist síðan aftur á tímabili 3.

Stuðlar meðferðardeild: Hversu oft notað sniffefni yfir ævina?

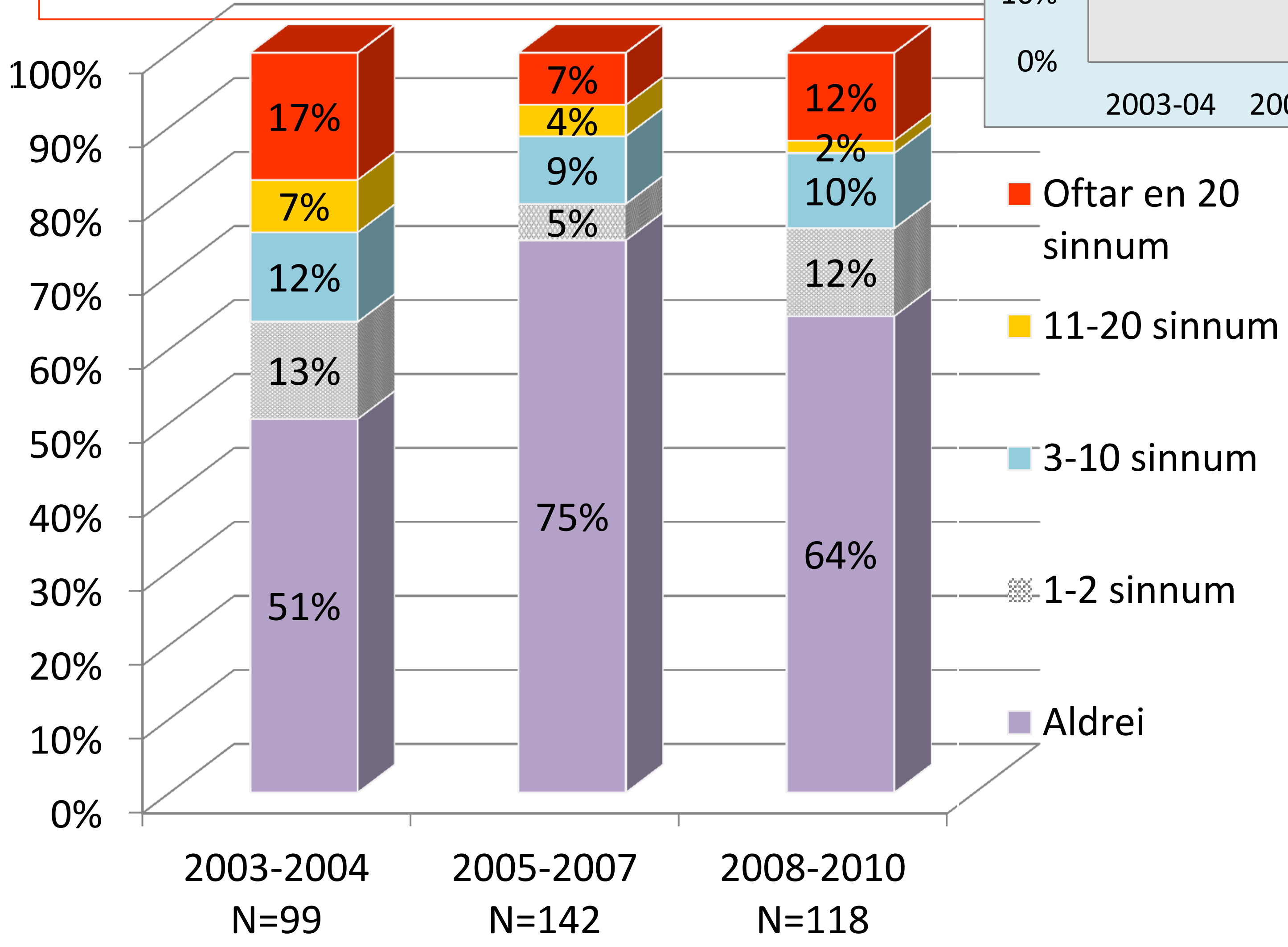

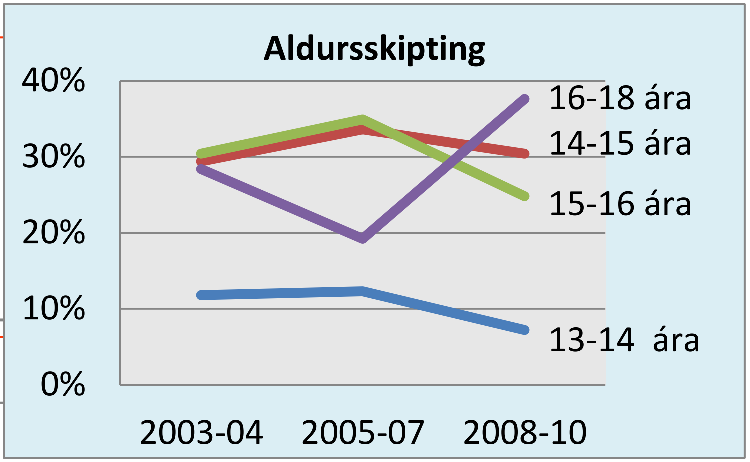

Hversu oft hefur þú sprautað þig yfir ævina?

	Tímabil 1: 2003-2004		Tímabil 2: 2005-2007		Tímabil 3: 2008-2010	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Aldrei	67	94,4%	132	97,1%	105	94,6%
1-2 sinnum	1	1,4%	2	1,5%	2	1,8%
3-10 sinnum	1	1,4%	0	0,0%	3	2,7%
11-20 sinnum	1	1,4%	0	0,0%	1	0,9%
Oftar en 20 sinnum	1	1,4%	2	1,5%	0	0,0%
Samtals	71	100%	136	100%	111	100

Erfitt er að meta breytingar á sprautunotkun vegna þess hversu slík tilvik eru fá en alls sögðust 14 unglingar hafa sprautað sig á árunum 2003-2010 og þar af voru 8 einstaklingar á árunum 2003-2007. Sex einstaklingar á árunum 2008-2010 sögðust hafa sprautað sig en hafa ber í huga að þá eru 16-18 ára unglingar stærsti aldurshópurinn í vistun á Stuðlum.

Á öllum tímabilum frá 2003-2010 sögðust 5 drengir og 9 stúlkur hafa sprautað sig. Þar af sögðust tveir strákar hafa sprautað sig 1-2 skipti, einn sagðist hafa sprautað sig 3-10 sinnum, einn sagðist hafa sprautað sig 11-20 sinnum og einn sagðist hafa sprautað sig oftar en 20 sinnum. Þrjár stelpur sögðust hafa sprautað sig 1-2 skipti, þrjár sögðust hafa sprautað sig 3-10 sinnum, ein sagðist hafa sprautað sig 11-20 sinnum og tvær sögðust hafa sprautað sig oftar en 20 sinnum. Af þeim sem sögðust hafa sprautað sig oftar en 20 sinnum eru tveir einstaklingar 16-18 ára og einn einstaklingur 15-16 ára.

Stuðlar meðferðardeild: Hversu oft sprautað sig yfir ævina?

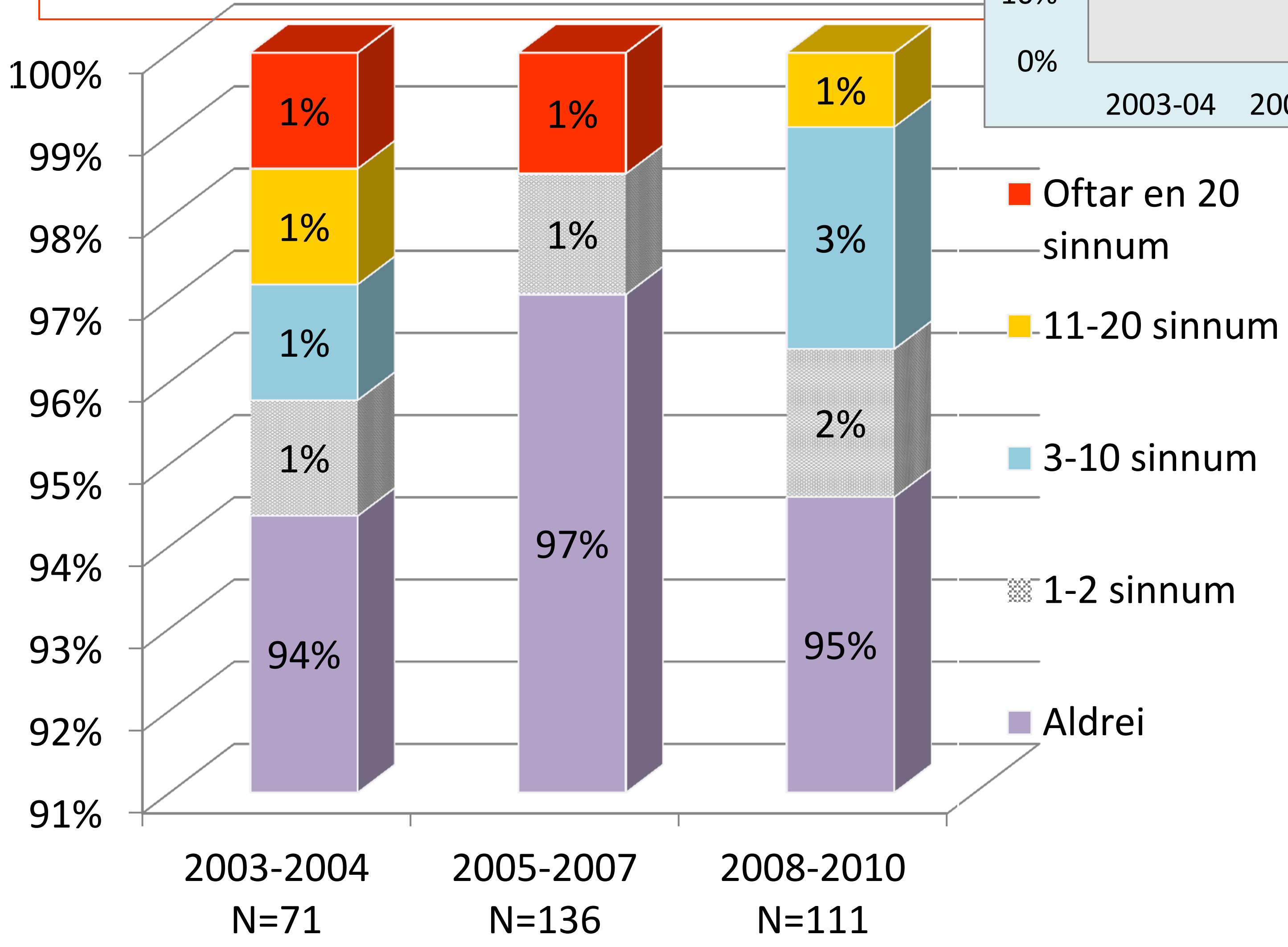

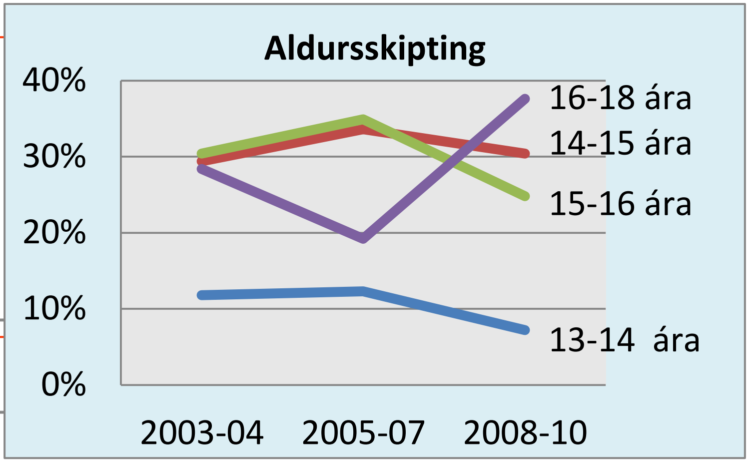

Hversu oft hefur þú misnotað læknislyf (verkja, svefn- eða róandi lyf) yfir ævina?

	Tímabil 1: 2003-2004		Tímabil 2: 2005-2007		Tímabil 3: 2008-2010	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Aldrei	45	47,9%	73	52,1%	71	61,2%
1-2 sinnum	18	19,1%	22	15,7%	4	3,4%
3-10 sinnum	10	10,6%	14	10,0%	8	6,9%
11-20 sinnum	5	5,3%	4	2,9%	7	6,0%
Oftar en 20 sinnum	16	17,0%	27	19,3%	26	22,4%
Samtals	94	100%	140	100%	116	100%

Þeim unglingum fjölgar sem segjast aldrei hafa misnotað læknislyf en á hinn bóginn virðist hlutfallslegur fjöldi þeirra sem segjast hafa misnotað læknislyf oftar en 20 sinnum þokast upp á við milli tímabila (taka ber fyrirvara á túlkun því hér er um fáa einstaklinga að ræða). Umtalsvert fleiri stelpur segjast hafa misnotað læknislyf.

Stuðlar meðferðardeild:

Hversu oft misnotað læknislyf (verkja, svefn- eða róandi lyf) yfir ævina?

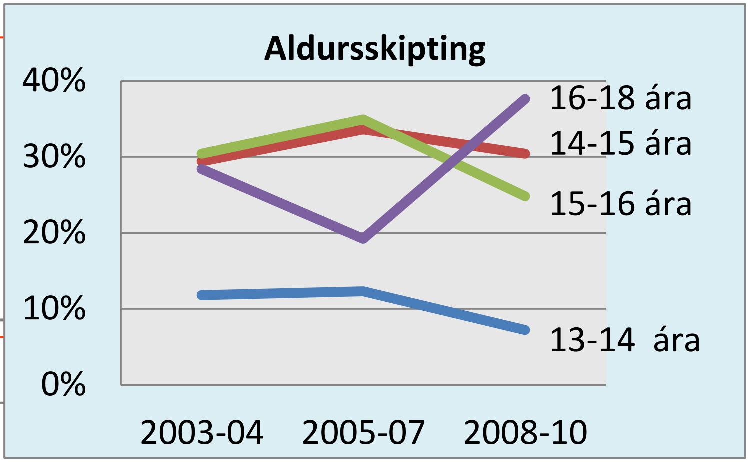

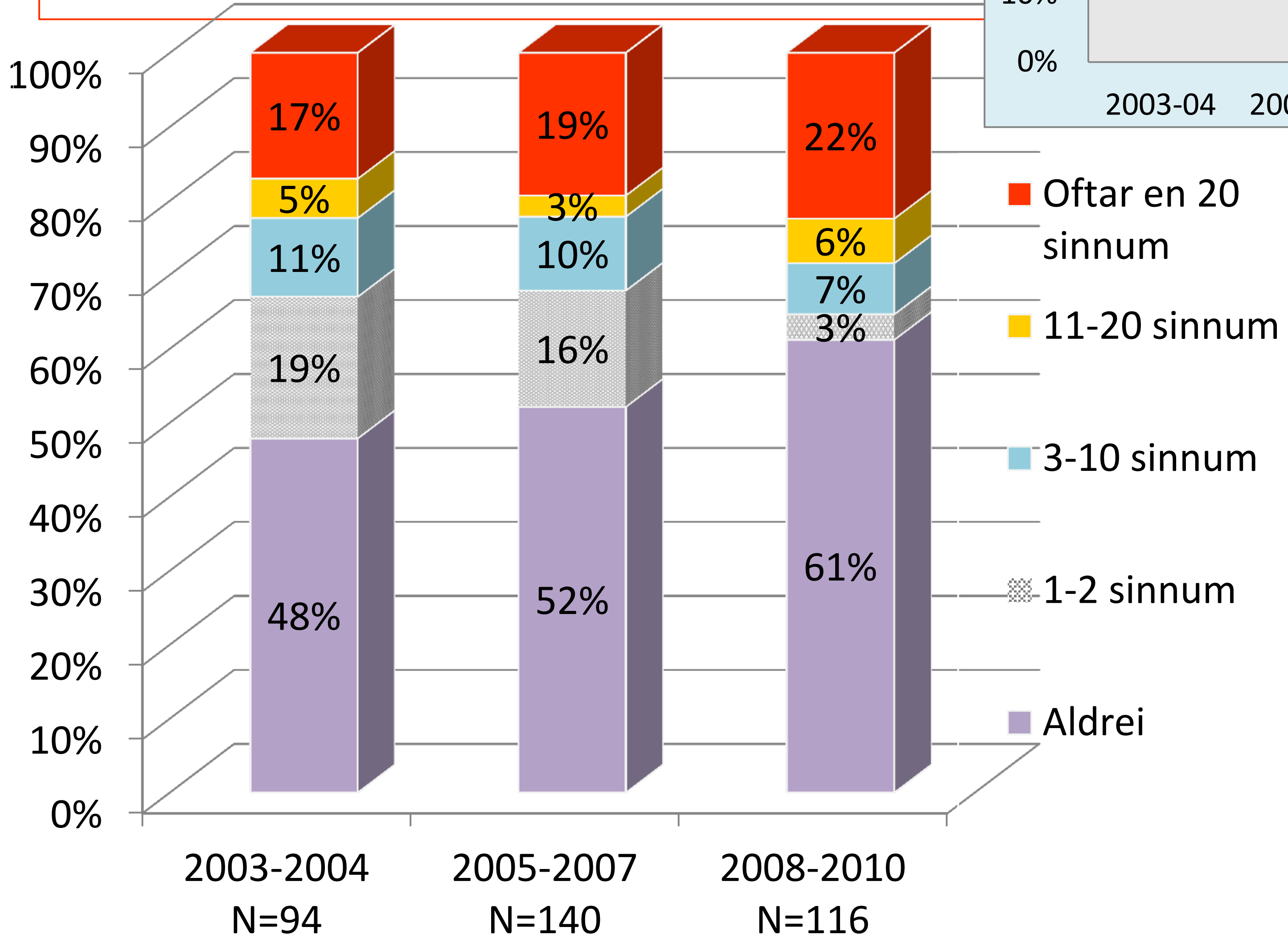

	2003-2005		2010	
• **2003-2005: 81 af 152 (53%) sagðist hafa misnotað ýmis læknislyf**	**2003-2005**		**2010**	
• **2010: 21 af 38 (55%) sagðist hafa misnotað ýmis læknislyf**	**Fjöldi= hversu oft lyf er nefnt (ekki einstaklingar)**			
Verkjalyf	**Fjöldi**	**% af 81**	**Fjöldi**	**% af 38**
Parkodín/Parkodín forte	11	14%	1	5%
Paratabs, Panodíl, Íbúfen	11	14%	0	0%
Önnur verkjalyf (heiti ekki tilgreint)	11	14%	4	19%
Sterk verkjalyf				
Contalgin	2	2%	1	5%
Morfín	3	4%	0	0%
Nobligan	1	1%	0	0%
Tramol	1	1%	1	5%
Róandi lyf og svefnlyf				
Díazepam/valíum	10	12%	2	10%
Mogadon	8	10%	0	0%
Flunitrazepam/Líbríum/Sobríl	4	5%	0	0%
Önnur róandi lyf eða svefnlyf (heiti ekki tilgreint)	21	26%	5	24%
Ofvirknilyf				
Rítalín	55	68%	3	14%
Concerta		0%	6	29%
Sjóveikilyf				
Koffinatín	4	5%	2	10%
Aðrar sjóveikitöflur (heiti ekki tilgreint)	5	6%	2	10%
Flogaveikilyf				
Rivotríl	10	12%	3	14%
Lyrica		0%	7	33%
Parkinsonlyf - Akineton	1	1%	0	0%
Ýmis þunglyndis, kvíða eða geðlyf - Zoloft, Efexor, Amelín, Aurorix, Depsín, Noritren, Seroquell, Rispertal, Lithíum, Truxal	13	16%	1	5%
Hjartalyf (heiti ekki tilgreint)	23	28%	0	0%
Annað (ekki tilgreint eða ekki í yfjaskrá)	7	9%	2	10%

Hversu oft hefur þú notað LSD yfir ævina?

	Tímabil 1: 2003-2004		Tímabil 2: 2005-2007		Tímabil 3: 2008-2010	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Aldrei	93	94,9%	130	90,3%	105	92,1%
1-2 sinnum	5	5,1%	7	4,9%	4	3,5%
3-10 sinnum	0	0,0%	3	2,1%	4	3,5%
11-20 sinnum	0	0,0%	3	2,1%	1	0,9%
Oftar en 20 sinnum	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%
Samtals	98	100%	144	100%	114	100%

Ekki kemur fram marktækur munur á neyslumynstri milli ára.

Stuðlar meðferðardeild: Hversu oft notað LSD yfir ævina?

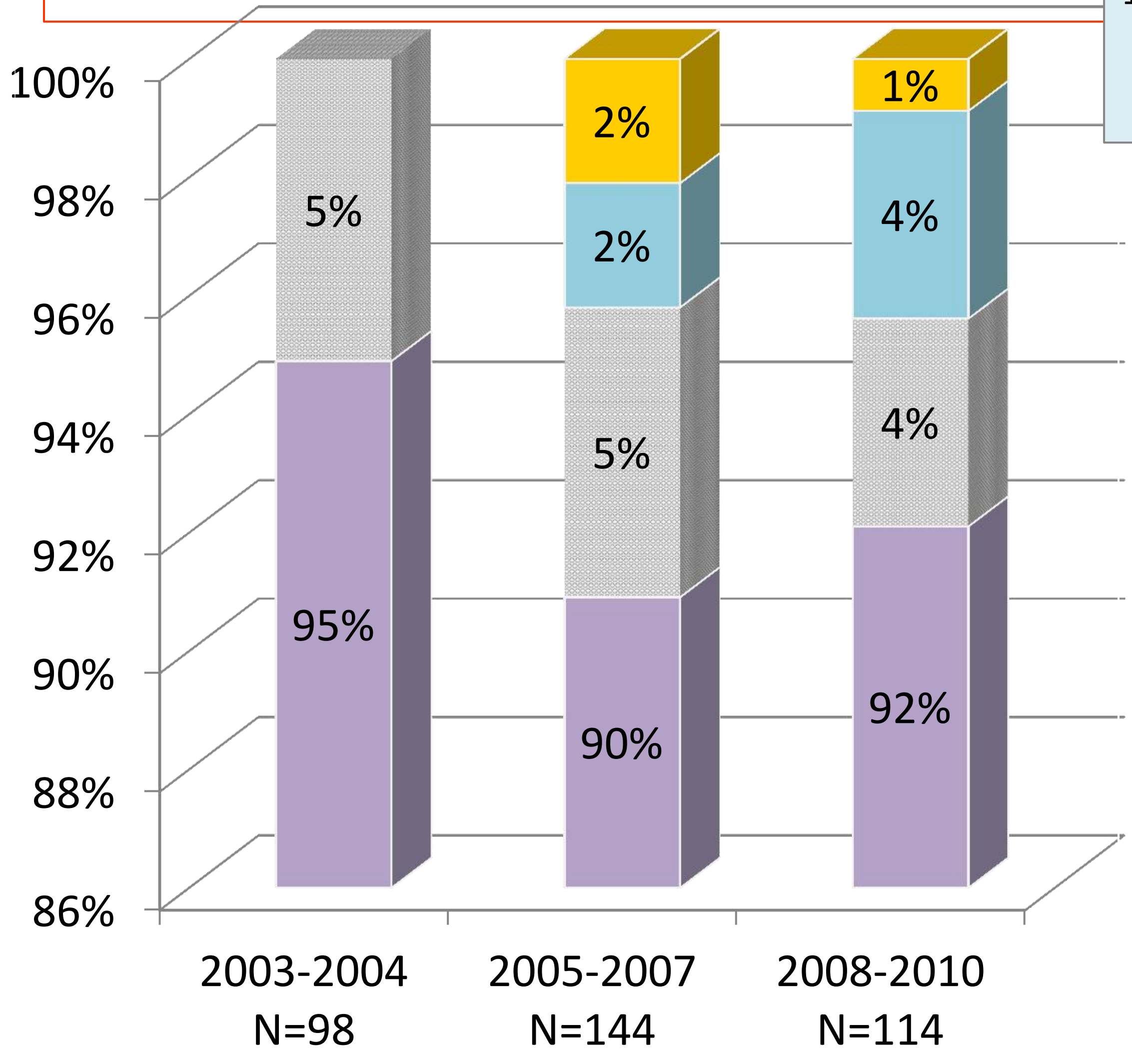

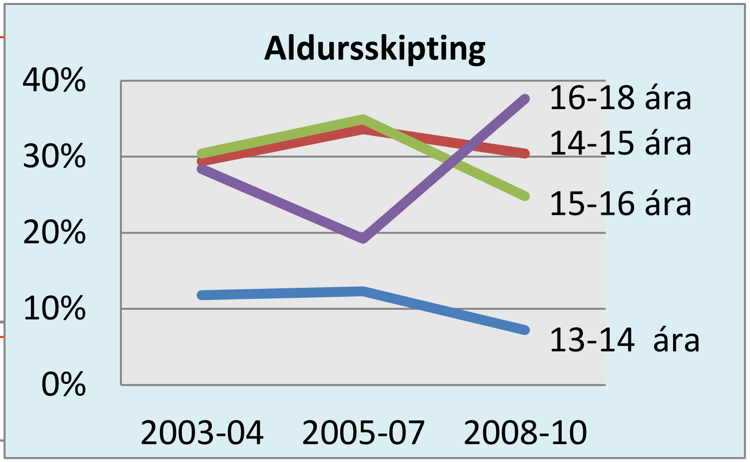

Hversu oft hefur þú misnotað sveppi yfir ævina?

	Tímabil 1: 2003-2004		Tímabil 2: 2005-2007		Tímabil 3: 2008-2010	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Aldrei	72	73,5%	103	71,5%	70	58,8%
1-2 sinnum	14	14,3%	18	12,5%	21	17,6%
3-10 sinnum	8	8,2%	13	9,0%	12	10,1%
11-20 sinnum	3	3,1%	3	2,1%	7	5,9%
Oftar en 20 sinnum	1	1,0%	7	4,9%	9	7,6%
Samtals	98	100%	144	100%	119	100%

Á tímabili 3 fækkar í hópi þeirra sem aldrei hafa prófað sveppi. Fleiri strákar en stelpur hafa notað sveppi oftar en 20 sinnum.

Stuðlar meðferðardeild: Hversu oft notað sveppi yfir ævina?

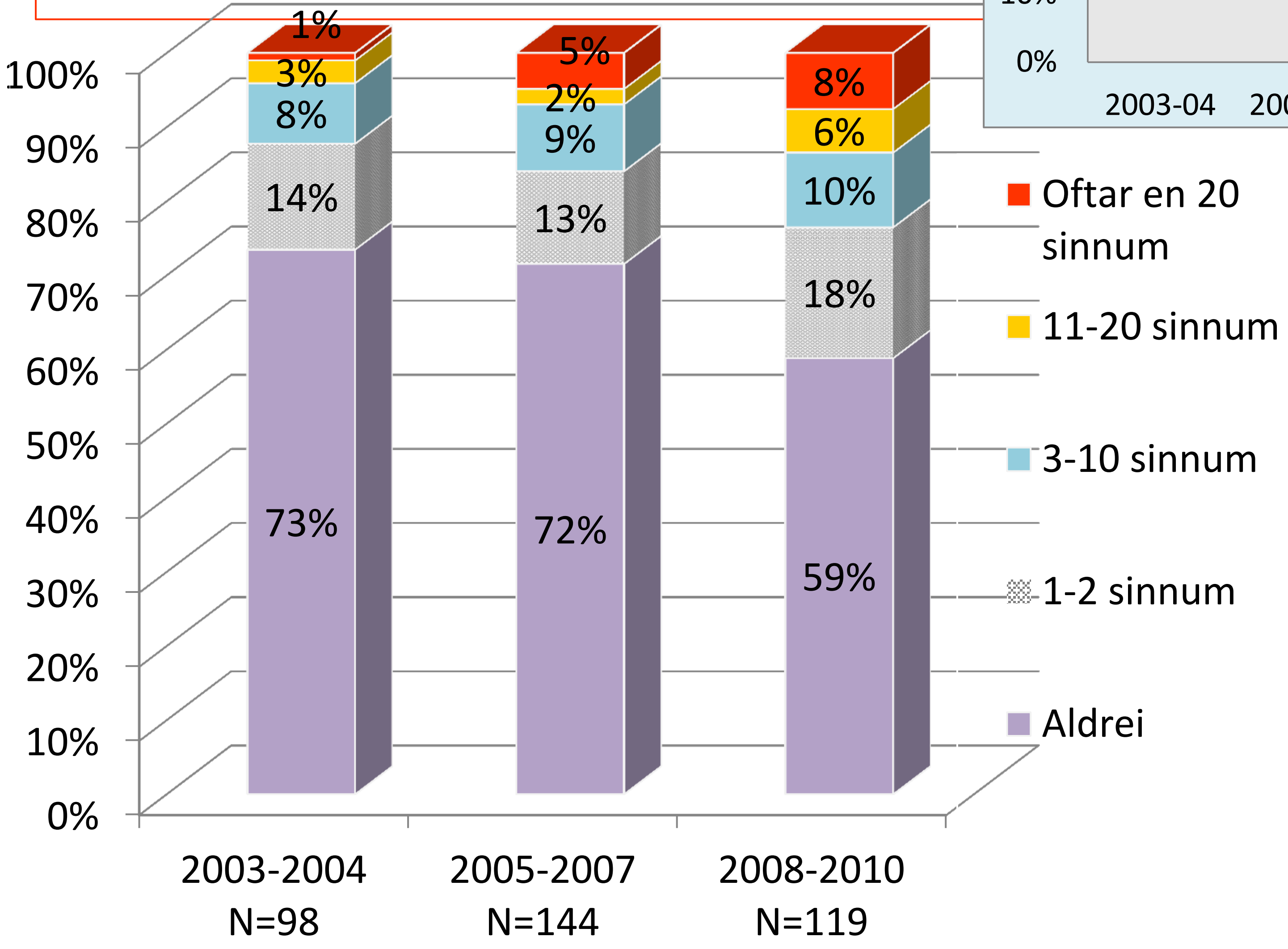

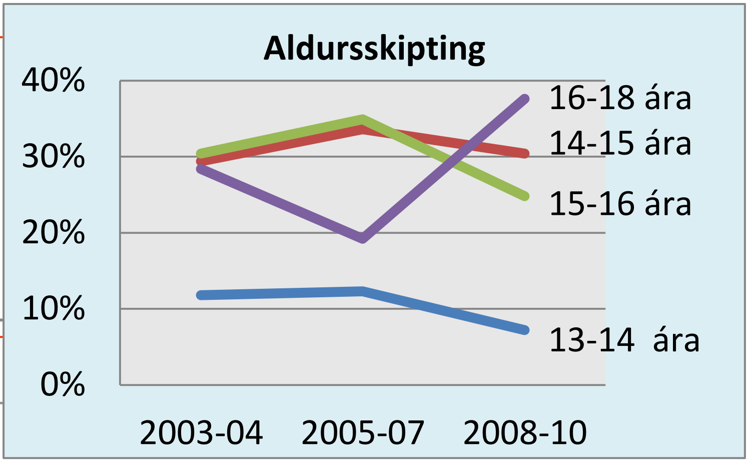

Hversu oft hefur þú notað örvandi eða afkastahvetjandi efni (ripped-fuel og lík efni) yfir ævina?

	Tímabil 1: 2003-2004		Tímabil 2: 2005-2007		Tímabil 3: 2008-2010	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Aldrei	46	90,2%	128	90,8%	100	91,7%
1-2 sinnum	3	5,9%	7	5,0%	4	3,7%
3-10 sinnum	1	2,0%	2	1,4%	1	0,9%
11-20 sinnum	0	0,0%	2	1,4%	0	0,0%
Oftar en 20 sinnum	1	2,0%	2	1,4%	4	3,7%
Samtals	51	100%	141	100%	109	100%

Ekki koma fram vísbendingar um marktækar breytingar.

Stuðlar meðferðardeild:

Hversu oft notað afkastahvetjandi efni (Ripped-fuel osfv) yfir ævina?

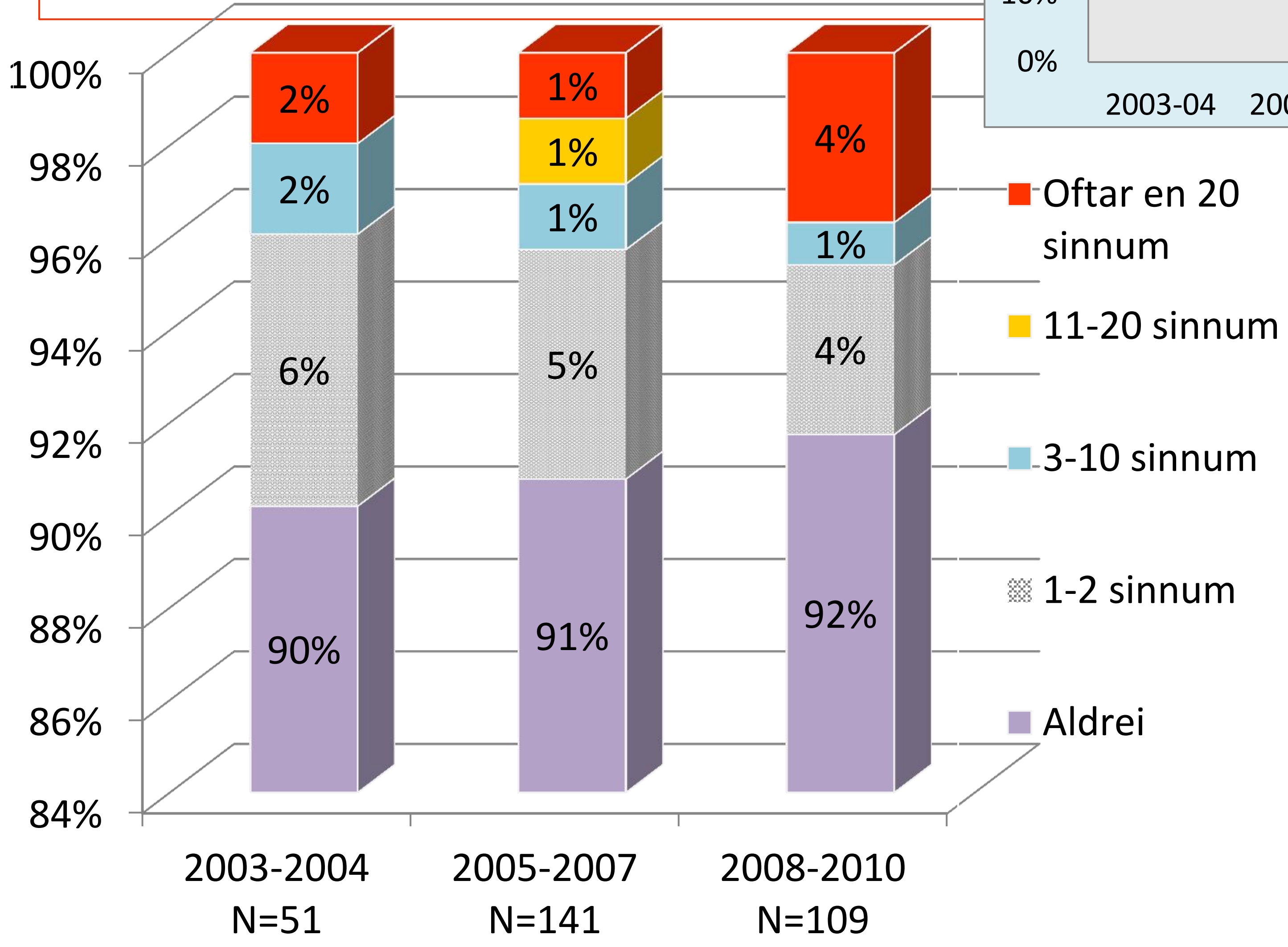

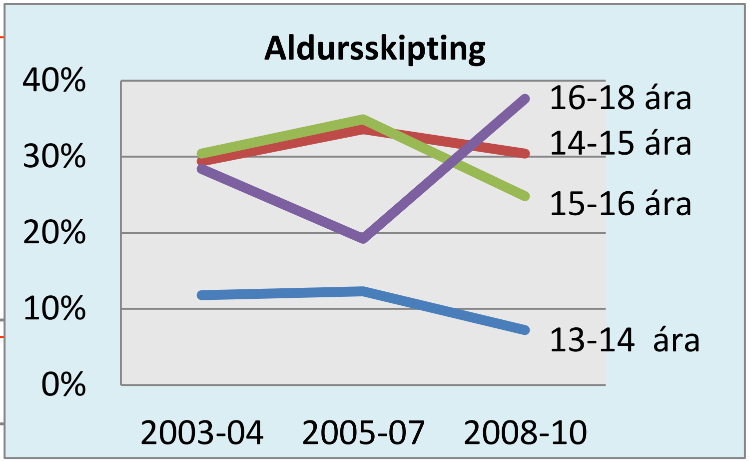

Hversu oft hefur þú notað heróín yfir ævina?

	Tímabil 1: 2003-2004		Tímabil 2: 2005-2007		Tímabil 3: 2008-2010	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Aldrei	95	99,0%	141	99,3%	115	99,1%
1-2 sinnum	0	0,0%	1	0,7%	1	0,9%
3-10 sinnum	1	1,0%	0	0,0%	0	0,0%
11-20 sinnum	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Oftar en 20 sinnum	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Samtals	96	100%	142	100%	116	100%

Eins og fram kemur í töflunni er um að ræða einn einstakling á hverju tímabili sem segist hafa prófað heróín.

Stuðlar meðferðardeild: Hversu oft notað heróín yfir ævina?